
GEORGE HARINCK

Geerhardus Vos, wegbereider voor het neocalvinisme in Amerika, II

Introductie van Kuyper and Bavinck in de Verenigde Staten

Op termijn bleek dat Vos' keuze voor de Theologische School te Grand Rapids geen afscheid betekende van de Vrije Universiteit. Sterker nog, hij verleende in de Verenigde Staten belangrijke diensten aan haar streven het calvinisme ook op academisch gebied te doen herleven.

Om Vos' betekenis ter zake te schetsen is het van belang kort in te gaan op enkele Amerikaanse toestanden. Ten tijde van Vos' terugkeer in de Verenigde Staten, in de zomer van 1888, woedde er een debat over de herziening van de zeventiende-eeuwse Westminster confessie, 'unrivalled in American presbyterian history'.³³ Vele protestantse kerken over de gehele wereld hadden in de loop van de negentiende eeuw hun veelal eeuwenoude belijdenisgeschriften aangepast aan de eisen van de tijd. Ook in de Verenigde Staten en met name in presbyteriaanse kringen waren velen voorstander van zo'n herziening. De grote pleitbezorger van revisie was Charles Briggs (1841-1913), hoogleraar Hebreuws aan Union Theological Seminary in New York. Hij bepleitte revisie in naam van de theologische ontwikkeling en in verzet tegen wat hij in 1889 omschreef als 'orthodoxism', het stellen van de traditie boven de waarheid.³⁴ Nauw verbonden met dit revisie-pleidooi was Briggs' afwijzing van de onfeilbaarheid van de bijbel. Zijn belangrijkste opponent in deze strijd was de jonge B.B. Warfield (1851-1921), sinds 1887 hoogleraar dogmatiek aan Princeton Theological Semina-

Dr. G. Harinck is wetenschappelijk medewerker aan het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme van de Vrije Universiteit Amsterdam en directeur van het Archief- en Documentatiecentrum van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt. (Adres: De Boelelaan 1105, kamer 1b-34, 1081 HV Amsterdam).

33. Mark S. Massa, *Charles Augustus Briggs and the crisis of historical criticism* (Minneapolis, 1990), pag. 77.

34. Calhoun, *Princeton Seminary*, pag. 121.